

INTERVJU: VELIBOR DIMITRIJEVIĆ - VEBO

Razgovor vodio: Slavko Bubalo

SADAŠNJOST JE KLJUČ BUDUĆNOSTI

Razgovor sa Veliborom Dimitrijevićem uvek je zanimljiv. Do kraja dosledan i principijelan sensei Vebo je svetao primer koji treba slediti. On je jedna od najgrandioznijih karate figura Ex-Yu prostora, ali ne živi na lororikama stare slave već i dalje neumorno vežba tragajući za skrivenim mogućnostima ljudskog duha koji nadilazi pojam fizičke snage.

Ono što je prošlo tamo treba i ostaviti. Ključ svega je sadašnjost.

● **Sensei, dugo se bavite karateom. Kada ste počeli da vežbate i ko vam je bio prvi učitelj?**

- Karateom sam počeo da se bavim u jesen 1969. godine u Kraljevu. Prvi učitelj koji je uticao na moje formiranje u tim godinama bio je Dragan Cvetković. On je inače izuzetna osoba visokih moralnih kvaliteta, umetnik i sportista po ubeđenju, čovek koji je na čitavu jednu generaciju uticao svojim primerom.

● **Da li ste imali uzore u nekim domaćim karatekama?**

- Nakon nekoliko meseci vežbanja moj prvi učitelj je otišao na služenje vojnog roka i ja sam, kao i grupa sa kojom sam počeo da vežbam, nastavio sam. Učestvovao sam na

jednom letnjem seminaru koji je vodio Žika Vukojević, jedan od vodećih karate majstora tada, ali sam u tom periodu uglavnom vežbao sam; sve dok 1974. godine nisam sreo Takaši Tokuhisu senseija.

Kontakt sa njim bio je presudan. Tada sam shvatio šta znači imati učitelja. Taka sensei je ne samo svojom briljantnom tehnikom nego i svojim ljudskim kvalitetima uticao da o karateu stvorim stav koji i danas imam. U godinama koje su sledile on je bio jedna od retkih osoba koja me je podržavala. Moji sportski uspesi u velikoj meri su i njegova zasluga jer sam svoje vežbanje zasnivao na treninzima i seminarima koje sam imao sa njim i sledeći njega kao svoj uzor. Nije slučajno da je pri dolasku iz Japana u Evropu

Taka sensei proveo šest meseci u Parizu kod Kaze senseia.

Život je učinio da je svako od nas išao svojim putem tako da kontakti nisu bili tako česti. Neke stvari ni vreme ne može da promeni, a jedna od tih je i naš odnos. Taka-san je bio i ostao moj prvi sensei.

● **Na naše prostore karate je stigao u obliku sporta, sa ove vremenske distance možete li nam reći je li to bio nedostatak ili drugačije nije ni moglo?**

- Ne bih se složio sa tim. U prvim godinama karate je stigao kao borilačka veština. Način vežbanja pa i način takmičenja su daleko od onoga što se danas događa. Pre svega nije bilo dece u salama za vežbanje. Preko 90% onih koji su se upisivali i počinjali karate trening bili su studenti, srednjoškolci i stariji. Ako je i bilo dece onda su mahom bila starija od 12 godina. Nisu postojala pionirska prvenstva.

Održavalo se mnogo više seminara gde se vežbalo jer su svi želeli da nešto nauče o karateu. U velikoj meri se verovalo da ima nečega mističnog i potajno je svako želeo da to i dotakne. Mnogo manji broj je izlazio na takmičenja. Oni koji su i izlazili bili su svesni zahteva na njima. Pravila su bila rigoroznija i kriterijumi za dodelu poena oštriji. Onaj ko zaista nije bio tehnički i fizički spreman da izdrži nije se ni usuđivao da izađe. Tek kasnije, dolazi do erozije.

● **Kako objašnjavate činjenicu da danas, bar je tako u Srbiji, postoje brojne karate federacije sportske orijentacije i koji se motiv po vašem mišljenju krije iza toga?**

- Situacija u Srbiji je samo refleksija onoga što se događa globalno. Nakon prvog talasa u Evropi koji je trajao od recimo 1963/65 pa u sledećih 20 do 25 godina karate je doživeo strašnu ekspanziju. Veliki broj senseia se pojavio u svim evropskim zemljama dostigavši visoka tehnička zvanja. Takmičenja su dobila na nivou i pokazalo se da nema razlike u odnosu na kvalitet koji je navodno bio rezervisan samo za Japance. Nekako u to vreme dolazi i do raspada matične organizacije u Japanu što za posledicu ima brojna razmimoilaženja među vodećim japanskim učiteljima koji su, u želji za apsolutnom dominacijom, počeli sa stvaranjem svojih organizacija. Motiv kod svih njih je naravno želja za dominacijom i svakako ekonomski motiv. Jedan od razloga je svakako i opadanje interesovanja za karate jer nakon takmičarskog motiva nije postojala nadgradnja u shvatanju borilačke veštine kao životne filozofije. Najčešće su čak i uspešni takmičari jednostavno prekidali sa svakim daljim interesovanjem za karate.

Tada se nametnuo trend dečjeg karatea. Potpomognuti često slepom roditeljskom potrebom za dokazivanjem preko dece, buknuli su turniri i prvenstva svih mogućih

nivoa kako bi se omogućilo da svako dete ima šansu da bude uspešno i osvoji ako ne medalju onda bar učesničku plaketu ili sl. Naravno sve to prate kotizacije za učestvovanje i tu se priča o karateu završava, a počinje priča o biznisu u ime karatea. To što deca nemaju pojma šta je to što rade, i što svi znaju da je to u krajnjoj liniji i smešno jer preko 90% dece izgubi svako interesovanje za karate, to nije bitno. Važno je da su roditelji zadovoljni jer su im deca uspešna, brojni "senseiji" se hvalje uspesima šampiona koje su oni napravili i usput lepo zarade. Niko ne pita zašto se jednom borilačkom veštinom ne bave stariji od 16 ili 18 godina, kako da ih ne privlači borilačka filozofija, pa mi smo nacija koja se diči naglašenim borbenim duhom kroz istoriju? Hoćete li još da analiziramo šta utiče na situaciju kod nas?

● **Vi ste bili značajna sportska figura bivše Jugoslavije, dvostruki prvak Evrope u katama, višestruki prvak Jugoslavije u katama i borbama, osvajali ste medalje i na Svetskim prvenstvima, kada bi sada počinjali da li bi išli istim putem, odnosno, da li bi menjali vaše sadašnje znanje za sve medalje koje ste osvojili?**

- Nakon bitke svi su generali pametni. Naravno da ne bih menjao ono što sada imam i znam za osvojene medalje. Zar ne mislite da bi bio poraz za mene da i danas nakon skoro 40 godina govorim o osvojenim medaljama? Pa to je bilo pre dvadeset i više godina. Ostavimo medalje tamo gde im je i mesto, u istoriji. Ja moram da kažem, makar zvučalo i neskrumno, mene je i kada sam počinjao u 16-oj karateu privuklo ono što je njegova mističnost. Sve drugo, takmičenja i medalje, rekao bih da su bile neminovnost razvoja. Ja i danas imam isti stav prema svom vežbanju kao i pre više godina, samo što sada shvatam šta je srž u Budo veštinama i što mogu u značajnoj meri da kontrolišem neke od potencijala tela i svesti za koje sam nekad smatrao da spadaju u domen mašte i izmišljotina.

● **Kada ste shvatili da sportski karate više nije put kojim želite da idete?**

- Negde pred kraj moje sportske karijere. Kada sam prvi put osetio da u stomaku nemam tremu pred nastup, nekako mi je bilo svejedno šta će biti, znao sam da je to kraj i odmah sam prekinuo. Inače par godina pre toga sam prolazio kroz period sumnje da li je takav karate bio onaj izazov koji me je privukao da krenem tim putem ili ne.

● **Kako ste upoznali Kaze senseia i kako ste se ponovo sreli?**

- Kaze Taidi bio je legenda još za života. Svakako jedan od najzaslužnijih za promociju Šotokan karatea ne samo u Evropi nego i u svetu. Bio je šef instruktora koji su u Evropi razvili karate. Mislim da je svako u vreme kada se stvarao karate na prostorima bivše Jugoslavije čuo za njega, ali iz priča. Kad imaš 16-17 godina ne pada ti na pamet da možeš biti blizu nekog ko je te veličine. Kad god je bilo prilike učestvovao sam na seminarima na kojima je on podučavao. Prvi bliži kontakt sa njim bio je negde pred odlazak na prvenstvo Evrope u London 1974. godine. On je bio tehnički savetnik naše reprezentacije i po njegovom izboru sam bio uvršten u ekipu za borbe. Na žalost on je bio udaljen 1980. godine.

Ponovo sam ga sreo nakon što je osnovao Svetsku Karate-do Šotokan Akademiju 1991. Poslao sam dopis sensei Širajiju koji je bio izvršni direktor Akademije sa zahtevom za prijem. Naš ponovni susret je bio na seminaru u severnoj Italiji u Junu 1991. Od tada pa do njegove smrti 2004. bio sam jedan od njegovih najbližih asistenata i saradnika u kreiranju aktivnosti i promociji njegovog stila karatea i Akademije.

● **Kaze sensei je bio jedan od najvećih majstora karatea, šta je u svom učenju posebno naglašavao?**

- Kaze sensei je ostao do smrti dosledan konceptu Budoa. Pravi ratnik sledi svoj put ne tražeći opravdanja za posrtanja i izazove, ne osvrćući se na godine, bukvalno prkoseći sudbini. Po tome je on jedinstven. Sve što je zahtevao od svojih sledbenika prvo je on pokazivao. Neumorno je istraživao granice ljudskih mogućnosti tražeći izvore u samurajskoj istoriji Japana i bazirajući se na iskustvima do kojih su oni dospeli. Zato je njegov Karate-do drugačiji. Temelji se na realnosti i uključuje brojne aspekte i potencijale koje ljudsko telo i svest imaju, a koji su tokom sportskog vežbanja potpuno potisnuti. Na svom primeru je do poslednjih dana demonstrirao kako je moguće dostići nivoa koji spadaju u metafizičke fenomene, ne da bi fascinirao učenike već da bi im pokazao da pravi Budo Karate može svakog da odvede u tom pravcu. Možda je najupečatljivije ono što mi je kao oporuku ostavio u razgovoru koji smo imali mesec dana pre njegove smrti. Rekao mi je: "Vebo, molim te ne zaboravi, u vežbanju je fizička dimenzija važna. Ali to je samo prvi stepen i on je najjednostavniji. Ne zaboravi da su disanje i koncentracija na Tanden presudni da odeš dalje, a na kraju svega je ipak sve u svesti..."

● **Sensei Kaze preminuo je 2004. godine. Akademija je ostala bez svog osnivača i nosioca ideje. Kako se Akademija nosi sa tim gubitkom?**

- Danas, gotovo 60 godina nakon promovisanja Šotokan karatea u svetu, jedan broj senseia prve generacije nije više među

živima. Pored sensei Kazea, preminuli su i sensei Nakajama, sensei Enoeda, sensei Abe, sensei Mijazaki, a mali broj njih je još aktivan na način kao što je to bio sensei Kaze. Svaki od njih zaslužan je za razvoj karatea u brojnim zemljama. Svaki od njih je takođe ostavio veliki broj sledbenika koji i danas nastavljaju da slede ideje i put svojih učitelja.

Bez namere da upoređujem doprinos svakog od tih velikih učitelja dužan sam da kažem da je jedino stil ili koncept Karate-Doa koji je sledio sensei Kaze ukazao na neslućene ljudske potencijale, ostavivši ogroman prostor za dalje istraživanje. Kao i u svakoj ljudskoj aktivnosti u istoriji ostaje zabeleženo ono što je ostavština za budućnost, ono što inspiriše nove generacije da slede takav put. Smatram da je Kaze u tome bio jedinstven. Treba li uopšte govoriti kakav je gubitak za Akademiju smrt njenog osnivača?

Svesni smo činjenice da je neumesno i pomišljati da bi neko njega mogao da zameni pa je zato i vođenje Akademije na neki način kolektivno. Naime, članovi Šihankai komisije zajednički se dogovaraju o delovanju. Naravno, nisu svi iz komisije od svog početka bili Kazeovi učenici. Po tome smo jedino Dirk Hene i ja najduže bili sa sensei Kazeom. Ostali su se priključili u godinama nakon osnivanja Akademije. Činjenica je takođe da je većina nas imala veliki broj seminara, treninga i razgovora sa njim i sada je na svakom od nas da ta iskustva i informacije obrađuje i da pretače u delo, onako kako smo imali prilike toliko puta da se uverimo gledajući ga. Ovde govorimo o ljudima koji se bave karateom više od 30-40 godina. Moje iskustvo govori da sada ne može biti reči o putu kojim se ide već o stazi koju svaki pojedinac iznalazi za sebe. Sve u Akademiji vezuje GI ili moralna obaveza koja je kamen temeljac organizacije od njenog osnivanja. To je bio moto koji je Kaze sensei uzeo za obeležje svoje Akademije jer označava veru u izabrani put, veru u ljude, veru u život, označava čast i ponos ratnika,

dakle, sve što je najsvetlije u karakteru jedne osobe. Tehnika i snaga su tek nakon toga. Svi koji su u karateu znaju iz svojih iskustava da su odnosi u jednoj organizaciji odnosi stroge hijerarhije pa čak i slepe potčinjenosti. Ne i u Akademiji. Kaze je verovao u slobodan duh i slobodu izbora.

Svi oni koji su zaista verovali u takvu ideju i koji stoje iza svog izbora i danas su u Akademiji i daju svoj doprinos da ona nastavi da živi u Kazeovom duhu.

- *Svake godine njegovi učenici okupljaju se da bi obeležili godišnjicu njegove smrti. Imam osećaj da su ga svi voleli kao što dete voli oca. Nedostaje li vam?*

- Kaze sensei je i meni bio zaista i više od učitelja karatea. Bio je i otac i drug, čovek neverovatne energije uvek nasmejan, vedar, otvoren i beskrajno iskren i odan. Za mene je pre svega ogromna obaveza ali istovremeno i ogromna čast da kao jedan od malobrojnih sa naših prostora zastupam njegovo učenje. Sve što se svakodnevno vežba na treningu normalno ima Kazeov pečat, bilo da se radi o tehnici, kati, disanju tako da je on na neki način uvek prisutan. Često se sećamo događaja i šala kojih je bilo često jer je on bio i duhovit i otvoren čovek koji je voleo život i poštovao i štitiio svoje učenike.

Svake godine se održavaju i posebni seminari memorijalnog tipa koji su posvećeni uspomeni na senseia. Moram takođe da kažem da je i njegova porodica i dalje u tesnoj vezi sa Akademijom. Jedan broj nas najbližih je u poslednje tri godine redovno odlazio u Pariz na godišnjicu Kazeove smrti da sa članovima porodice podelimo sećanja na senseia. Gospođa Ceiko je inače počasni predsednik Akademije i često dolazi na neki od godišnjih seminara koje Akademija organizuje. Na jednom od poslednjih u Finskoj, bila je dirljavo prisustvom instruktora iz 16 zemalja kao i druženjem i načinom rada rekavši da je to bio sam njenog muža. Prvi seminar Akademije nakon Kazeove smrti ja sam organizovao u Atini 2005. i od tada je to internacionalni seminar posvećen duhu sensei Kazea i svima koji su spremni da ga slede.

- *Kod nas vlada jedan mit da samo Japanci znaju šta je pravi karate. Šta vi mislite o tome?*

- Ne može se prenebregnuti činjenica da svi mi očekujemo da kad neko dolazi sa izvora onda on treba da bude i najkompletniji, uzimajući u obzir tradiciju i kulturu na kojoj se bazira. Međutim, vremena su se promenila. Nakon 40 godina karatea u Evropi više je nego evidentno da ima i ne-Japanaca koji su daleko odmakli u poznavanju karate veštine jer su veoma iskreno prihvatili filozofiju na kojoj se ona temelji. Sa druge strane, tome su doprineli i sami Japanci jer instruktore koji se sada pojavljuju su daleko od nivoa prve garde koja je donela karate u Evropu (Kaze, Širai, Enoeda, Oči, i dr.) Sportska dimenzija je ovladala u ogromnoj meri i nije ostavila po strani ni Japance tako da je mali broj njih koji su ostali vezani za Budo tradiciju, većina se priklonila novim trendovima. Činjenica da sam poslednjih 15 godina proveo kao direktan učenik sensei Kazea i da sam kompletno sledio Budo koncept daje mi mogućnost da sada veoma

jasno uočim tu razliku.

- *Na kojim principima se temelji rad u Kaze-Ha Karate-do Akademiji?*

-Jedan broj instruktora koji su ostali dosledni putu i učenju sensei Kazea nastavlja njegovo njegovo delo kroz rad Kaze Ha Šotokanrju Karate-do Akademije. Akademija je po svom konceptu vrsta škole čiji je osnovni cilj razvoj karatea kao Budo veštine, a ne sportske discipline. To je moguće postići ukoliko se traga za načinima prevazi- laženja tehnike i sirove snage. Ljudski potencijali su neslućeni, a aspekti disanja i kanalisanja svesti potpuno neistraženi i naš cilj je u tom pravcu. Kazeov primer je uzor svima da je moguće fizički trening karatea podići na jedan drugi nivo korišćenjem disanja iz donjeg stomaka i pravilnim kanalisanjem svesti kako bi se pobudila ljudska unutrašnja energija. Jedan od temeljnih principa Akademije je i poštovanje moralne obaveze, Gi.

Samo osobe otvorenog duha i svesti imaju potencijal da prevaziđu svoj egoizam i da podele i svoje znanje i zadovoljstvo sa drugima. Pravi Budo karate treba od svakog ko se njime bavi da načini bolju osobu.

- *Vi ste član Tehničke komisije ove Akademije, koja je njena uloga i zadatak?*

-Kaze sensei je izabrao članove Tehničke komisije (Šihankai). Pored mene tu su Dirk Hene iz Belgije, Džim Martin iz Škotske, Majk Fedik iz Engleske, Paskal Lekurt iz Francuske i Paskal Petrela iz Nemačke. Dok je sensei bio živ Šihankai komisija mu je pomagala oko organizacije tehničkog programa za zvanja i oko pravaca razvoja Akademije. Danas je Šihankai nosilac kompletne aktivnosti Akademije. Ona organizuje dva seminara godišnje na kojim realizuje dogovoreni program za obuku članova i instruktora višeg ranga.

- *Kada je osnovana Šotokan Karate-Do Akademija Srbije?*

- U junu 1993. godine prvi događaj koji je probio tadašnji embargo nad Srbijom bio je karate seminar održan u Nišu na kome se nakon 13 godina Kaze sensei ponovo pojavio na našim prostorima. Ne sećam se kada se poslednji put okupilo 3000 ljudi da tokom dva dana prati, ne takmičenje ili šampionat već jedan seminar na kome je učestvovalo preko 200 učesnika. Svi koji su učestvovali i koji su to posmatrali slažu se da je to bio jedinstven događaj. Seminar je označio početak rada Šotokan Karate-Do Akademije Srbije, koja je nešto kasnije i zvanično registrovana.

- *Kako je to primljeno u ondašnjim karate krugovima, imate li neka saznanja o tome?*

- Nažalost, tadašnja zvanična karate organizacija se trudila na sve moguće načine

Velibor Dimitrijević iz takmičarskih dana kada je osvajao brojne medalje na domaćoj i evropskoj karate sceni.

da spreči održavanje seminara. Svi koji su još tada bili na čelu zaboravili su da su prve korake karatea naučili upravo od sensei Kazea i dičili se kada su od njega dobili zvanja u karateu. Pored pretnji suspenzijama onima koji bi se usudili da uzmu učešće bilo je i dopisa koji su trebali da diskredituju moje ime i ugled. U tim dramatičnim i teškim vremenima bilo je i onih koje nije bilo moguće pokolebati. Pored Zeke Božovića (bivšeg selektora karate reprezentacije Jugoslavije) i članova uprave Karate kluba Omladinac bio je i bivši premijer Srbije Zoran Živković. On je otvorio seminar, a zatim u Skupštini grada organizovao prijem kako i dolikuje onima koji umeju da poštuju i cene prave ljudske vrednosti. Jednočasovna reportaža zvanične TV i razgovor koji sam imao sa njihovim novinarom mislim da su doprineli da se javnosti prenese slika o pravom karateu i ciljevima koje je Akademija Srbije imala. Činjenica da je u to vreme karate organizacija bila kompletno uzurpirana od strane nekolicine pojedinaca i da je svaka aktivnost van njihove kontrole bila nezamisliva daje i ovom događaju i Akademiji još veći značaj.

- *Učemu je suštinska razlika između sportskog i budo karatea, imaju li oni i neke dodirne tačke?*

- Kako stvari danas stoje sportski karate sa Budo karateom deli nekoliko istih tehnika. Sve ostalo je različito. U sportskom karateu danas jedino što je važno je postići poen i pobediti, nema drugog aspekta ili razloga za vežbanje. Obzirom da je došlo i do brojnih promena u pravilima postizanja poena i drastičnog smanjivanja kriterijuma prome- njen je i način treniranja.

Danas nije toliko bitno insistirati na korektnom stavu ili stavovima, držanju tela, poznavanju šireg spektra tehnika, sve to nije

više važno, jer se repertoar tehnika sveo na par pravolinijskih udaraca rukom i jedva jednom ili dve nožne tehnike. Vežbanje kata je potpuno jedna druga disciplina. U želji za postizanjem atraktivnosti improvizacije u Bunkai analizi su poprimile oblik cirkuske predstave. Brojni padovi, okreti, skokovi nemaju gotovo nikakvu vezu sa realnošću jednog sukoba, dakle moglo bi se reći da ne predstavljaju sliku borilačke veštine već neke predstave.

Budo znači ratnički put. Svaka Budo veština ne odstupa od činjenice da je njeno upražnjavanje i usavršavanje direktno uslovljeno pretpostavkom surovosti sukoba. Udaljavanje od te ideje znači gubljenje duha borenja. Da bi se održala rigoroznost treninga borbeni duh kao motiv za neprekidno usavršavanje mora da bude pokretački motiv i snaga. I kad se završi takmičarska faza žed za daljim unapređivanjem ne bi smela da usahne.

Čini se da je danas veoma jasno da je sportski karate jedna, rekao bih, nova atletska disciplina i sličnost koju ima sa Budo pristupom ograničena je na neke tehnike koje izgledaju isto ili slično. Motivi, cilj i filozofija na kojima se temelje bitno se razlikuju.

Nije međutim isključeno da neko ko je zadovoljio svoje aspiracije u takmičarskom pristupu nastavi putem Budo karatea. Tako bi zapravo i trebalo da bude.

● **Pretpostavljam da je i koncept Kimea u Budo karateu drugačiji. Kako biste nam vi objasnili pojam Kime?**

- Ki, označava energiju. Misli se na unutrašnju energiju koju svako od nas ima u sebi ali nije svako sposoban da je na svestan način, dakle svojom voljom, probudi i manifestuje u telu ili kroz određene pokrete tela. Kroz tehnike karatea na primer. Odomaćeno je u karate žargonu da se kaže

kako je neka tehnika izvedena sa kimeom. Tada se uglavnom misli na kontrakciju ruke ili noge prilikom izvođenja bloka ili udarca. Stezanje mišića nije kime!!!

Kime je mnogo širi i kompleksniji pojam. Kime izražava manifestaciju unutrašnje energije tela u nekoj karate tehnici. U Budou svaki pokret ili svaka tehnika počinje sabijanjem vazduha u donjem stomaku. Kada se taj pritisak naglo oslobodi i istovremeno harmonizuje sa spoljnom kontrakcijom mišića celog tela, i usmeri ili fokusira na jednu tehniku onda možemo reći da je to urađeno sa kimeom.

● **U većini klubova danas uglavnom vidimo decu, šta mislite o tome, može li se to promeniti? Mogu li deca vežbati Budo karate i ako mogu kako?**

- Tendencija sportskog vežbanja, bez elemenata nadgradnje, je i dovela do drastičnog pada interesovanja za vežbanje karatea. Tada je otkriven fenomen dečjeg karatea, koji je iz već pomenutih razloga poprimio oblik epidemije. Kao i sve što je površno tako je i to prešlo svoj zenit i smatram da su i tu iscrpljeni svi potencijali. Naravno da je veoma blagotvorno da se mladi ljudi uključe u vežbanje karatea, jer je to po mom mišljenju najkompletniji vid opštetifičke i mentalne aktivnosti kada se pravilno primeni. To znači da primarni motiv za vežbanje ne sme biti ni pojas niti odlazak na takmičenje, već školovanje i vaspitavanje. Mladi ljudi kroz fizičko vežbanje treba da stiču znanja o odgovornosti, disciplini, zdravom životu, poštovanju, moralu, patriotizmu. Jednom rečju treba da usvoje jedan sistem fizičkih i mentalnih vrednosti koji će im biti vodič kroz život.

U meri koja to mentalnom sklopu mladih odgovara treba dati značaj i polaganjima za zvanja i takmičenjima ali kao delu njihovog celokupnog školovanja, kao uporedne tačke ili stanice u razvoju, a ne kao isključivi cilj. To je ukratko koncept koji vodi ka upoznavanju sa Budo filozofijom kada se stekne i neophodna životna zrelost. U prirodi dece je da se igraju i treba imati na umu da ona do 12 godine teško da mogu razlučiti šta je to mentalno, a šta fizičko.

Koliko je umesno onda uopšte govoriti im o Budo konceptu? Uostalom, kada govorimo o borilačkoj veštini onda govorimo o ratu, a ne

o igranju. Kako može biti ozbiljna atmosfera u klubu u kome je 90% dece i to mlađe od 10-12 godina? Može li takva atmosfera privući jednog srednjoškolca ili studenta, a da ne govorimo nekog starijeg, da dođe i da poželi da se sam uključi u vežbanje koje će ga fizički, a još više mentalno inspirirati?!!!

● **Akademija ima nameru da se širi i na zemlje u okruženju, kako to ostvariti?**

- Šotokan Karate-do Akademija Srbije po svojoj koncepciji je škola za usavršavanje na višim nivoima karatea. Ona nije federacija ili asocijacija i nema nikakve aspiracije u političkom smislu. Cilj je da svi oni koji ideju Akademije vide kao svoju postanu deo nje. Još jedan bitan princip je da su članovi Akademije pre svega pojedinci, instruktori, dakle oni koji prenose znanje.

Već nekoliko godina imamo instruktore i članove iz Republike Srpske, Hrvatske i Slovenije koji veoma redovno prate seminare Akademije Srbije, Pretpostavljam da je pitanje vremena kada će i u njihovim sredinama ideja Akademije zaživeti.

● **Često na seminarima pripovedate anegdote sa pokojnim učiteljem Kazeom, koji doživljaj vam je posebno ostao u sećanju?**

- Verovatno da je najupečatljiviji detalj sa jednog od prvih seminara nakon mog primanja u članstvo Svetske Akademije. Bilo je to u Atini. Preko sto odraslih karateka iz različitih Šotokan dođoa je učestvovalo. Ja sam pored prevodenja i asistirao sensei Kazeu u demonstriranju. Iako sam se upinjao iz petnih žila da pružim dostojan otpor, nakon svakog kontakta bukvalno sam leteo na jednu ili drugu stranu, a često sam se nalazio i na podu. Na moje veliko razočarenje ljudi su mislili da je to namešteno i da ja zapravo izbegavam da napadnem starijeg čoveka. Tačno je da je sensei tada imao 65, a ja blizu 40 ali ja sam imao utisak da je situacija obrnuta. Nikome pa ni meni tada nije bilo jasno odakle je dolazila ta snaga ili bolje reći moć, ali definitivno je to bio šok koji je uticao na mene da bez oklevanja krenem Kazeovim putem. On je video moju zapanjenost svim onim što se zbivalo na seminaru potapšao me po ramenu i rekao: "Vebo, ti si bio šampion, imaš vrhunsku tehniku i izuzetan kime, sad ti je vreme da počneš da se baviš karateom".

Autor intervjuja Slavko Bubalo (u sredini) sa predsednikom Šotokan Karate-Do Akademije Srbije Veliborom Vebom Dimitrijevićem (levo) i predsednikom Svetske Kaze-Ha Šotokan-ryu Karate-do Akademije Dirkom Heneom (desno). Snimljeno na Vlasinskom jezeru 2007. godine u kampu Akademije Srbije.

● **Sa kojim japanskim instruktorima ste još vežbali i da li sa nekim od njih i dalje saradujete?**

- Imao sam prilike da vidim većinu najvećih japanskih instruktora u Evropi, a sa nekima

od njihovih vrhunskih takmičara sam se i sretao tokom moje takmičarske karijere, ali sam samo sa sensei Takašijem i sa sensei Kazeom imao saradnju koju smatram suštinskom.

● **Šta biste poručili onima koji tek imaju nameru da počnu vežbati karate?**

- Smatram da je Budo karate izazov koga je vredno prihvatiti pod uslovom da se prihvati u svom kompletnom kontekstu sa životnom filozofijom na kojoj se temelji. Ima tu prostora za svakoga. Naravno govorim o osobama starijim od 15-16 godina ili zrelim osobama koje su željne da nađu svoj unutrašnji mir i da pored izgrađivanja tela oplemene svoj duh i pogled na život i ljude oko sebe.

● **A onima koji karate vežbaju preko 20 ili 30 godina?**

- Možda je moje iskustvo sa Kazeom odgovor? Ne zaboravite, put je krug, znači nikada se ne završava. Grešite ako mislite da ste sve postigli nakon 20 ili 30 godina. Filozofija Zena je temelj Budo veština pa i Karate-doa i ona zastupa stav da ono što je prošlo tamo treba i ostaviti, kao što ne treba pretpostavljati šta će biti sutra. Ključ svega je sadašnjost, trenutak kada o tome govorite i radite. Pokušajte da usvojite stav da vam je svaki trening poslednji u životu i dajte sve od sebe. Sutra iznova. Ako budete to iskreno radili nakon nekog vremena ćete i svet oko vas videti u drugom svetlu.

● **Ima li nešto što želite, a još niste ostvarili?**

- Upravo sam vam rekao. Danas sam odvežbao svoj trening. Sa nestrpljenjem očekujem sutrašnji.

● **Sensei, hvala vam na ovom razgovoru!**

- Bilo mi je zadovoljstvo!